

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

ONOR. IMĦALLEF MARK SIMIANA, LL.D

Rikors Ġuramentat Numru 710/2019 MS

**Bank of Valletta p.l.c., u b'digriet tat-3 ta' Frar 2024, is-socjetà 35°14° Capital
SCC plc li qed taġixxi għan-nom ta' Cell Couros qed tassumi l-atti ta' din il-
kawża minflok il-Bank attur**

Vs.

**Alfred Anton u Olena Viktorivna (magħrufa wkoll bħala Elena nèe Klymenko)
mizzewġin Zarifa**

Illum, 2 ta' Ġunju 2025

Kawża Numru: 3

Il-Qorti,

1. Rat ir-rikors ġuramentat preżentat mill-Bank attur fis-17 ta' Lulju 2019, li permezz tiegħu, wara li ippremetta dan li ġej:

Illi bit-termini u kundizzjonijiet imsemmija f'erba' skrittuti privati, datati 14 ta' Novembru 2011 (Dok. 'A'), 4 ta' Dicembru 2012 (Dok. "B"), 7 ta' Novembru 2013 (Dok. 'C') u 19 ta' Frar 2014 (Dok. 'D') is-socjeta' attrici ikkoncediet facilitajiet bankarji lil Alfred Anton u Olena Viktorivna maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko mizzewgin Zarifa.

Illi s-socjeta' attrici tinsab kreditrici ta' Alfred Anton u Olena Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa fis-somma ta' hames mija u sitta u sittin elf, mija u sitta u ghoxrin Ewro u wiehed centezmu (€566,126.01) bilanc ghad-debitu fil-"Loan, Overdraft u Credit Card Loan Accounts" ta' Alfred Anton u Olena Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok. "E", Dok. "F", Dok. "G1 sa G2", Dok. "H1 sa H3" u Dok. "I1 sa I4") flimkien ma' l-imghax ulterjuri mil-25 ta' Gunju 2019 sad-data ta' l-effettiv pagament;

Illi sehew wahda jew aktar mill-grajjiet imsemmija fl-iskritturi privati fuq imsemmija (u hawn eżebiti bhala Dokument "A", "B", "C" u "D" partikolarment imma mhux esklussivament, billi Alfred Anton u Olena Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa;

(a) naqsu milli jhallsu il-pagamenti dovuti lis-socjeta' mittenti kif stipulat fl-imsemmija skritturi privati,
(b) kienu inadempjenti f'obbligati ohra minnhom assunti fl-istess skritturi privati sopraindikati, u/jew,
(c) hemm bidliet materjali fic-cirkostanzi ta' l-istess Alfred Anton u Olena Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa li jipperikolaw jew jaffettwaw hazin il-possibilita' tal-hlas lura ta' l-imsemmi debitu dovut lis-socjeta' attrici.

Illi l-attrici nomine taf bil-fatti fuq imsemmija personalment

Illi l-konvenuti Alfred Anton u Olena Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa gew interpellati permezz ta' ittra ufficjali datata 20 ta' Awissu 2018 li kopja tagħha qed tigi hawn eżebita u mmarkata Dok "J", sabiex jithallas d-dejn fuq imsemmi, izda dawn baqghu inadempjenti u ghal din ir-raguni kellha ssir din il-kawza.

I-istess Bank attur għadda biex jitlob lil din il-Qorti, wara li jsiru d-dikjarazzjonijiet neċessarji u li jingħataw il-provvedimenti opportuni, jognghobha:

1. Tiddikjara u Tiddeciedi illi sehew wahda jew aktar mill-grajjiet imsemmija fl-iskritturi privati fuq imsemmija (u hawn eżebiti bhala Dokument "A", "B", "C" u "D") partikolarment imma mhux esklussivament, billi Alfred Anton u Olena

Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa (a) naqsu milli jhallsu il-pagamenti dovuti lis-socjeta' mittenti kif stipulat fl- imsemmija skritturi privati (b) kienu inadempjenti f'obbligi ohra minnhom assunti fl-istess skritturi privati sopraindikati, u/jew, (c) hemm bidliet materjali fic-cirkostanzi ta' l-istess Alfred Anton u Olena Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa li jipperikolaw jew jaffettwaw hazin il-possibilita' tal-hlas lura ta' l-imsemmi debitu dovut lis-socjeta' attrici.

2. Tikkundanna lil Alfred Anton u Olena Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa jhallsu flimkien u in solidum lis-socjeta' attrici s-somma ta' hames mija u sitta u sittin elf, mija u sitta u ghoxrin Ewro u wiehed centezmu (€566,126.01) bilanc ghad-debitu fil-"Loan, Overdraft u Credit Card Loan Accounts" ta' Alfred Anton u Olena Viktorivna (maghrufa ukoll bhala Elena nee' Klymenko) mizzewgin Zarifa mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok. "E", Dok. "F", Dok. "G1 sa G2", Dok. "H1 sa H3" u Dok. "I1 sa 14") flimkien ma' l-imghax ulterjuri mil-25 ta' Gunju 2019 sad-data ta' l-effettiv pagament.

Bl-ispejjez komprizi dawk ta' l-ittra ufficjali datata 20 ta' Awissu 2018 (Dok. "J") u tal-Mandat ta' Sekwestru u tal-Mandat ta' Inibizzjoni li qed jigu prezentat kontestwalment kontra l-konvenuti li huma ngunti minn issa sabiex jidhru ghas- subizzjoni

2. Rat ir-risposta ġuramentata preżentata mill-konvenuti fit-3 t'Ottubru 2019¹, li permezz tagħha huma laqgħu għat-talbiet tal-Bank attur kif ġej:

1. Illi huwa minnu li s-socjeta rikorrenti attrici kkoncediet facilitajiet bankarji lill-esponenti intimati..

2. Illi l-ammont tal-kreditu jinhtieg li jigi ppruvat u vverifikat.

3. Illi huwa minnu li l-esponenti intimati naqsu milli jhallsu xi pagamenti dovuti konsegwenza ta' cirkostanzi li fuqhom ma kellhomx kontroll u li jigu spjegati f'dettal fil-kors tas-smigh tal-kawza.

4. Illi huwa minnu li l-esponenti intimati gew interpellati sabiex ihallsu d-dejn li għandhom fil-konfront tas-socjeta rikorrenti attrici permezz ta' l-ittra Ufficjali mibghuta mis-socjeta rikorrenti, għall-liema l-ittra Ufficjali l-esponenti intimati wiegħbu f' Novembru, 2018 fejn ddikjaraw li huma accettaw u taw il-kunsens tagħhom għall-likwidazzjoni tal-investimenti tagħhom mizmuma f'isimhom mis-socjeta

¹ Fol.61.

MPM Capital Investments Limited u mirhuna favur is-socjeta rikorrenti attrici, u dan sabiex jigi soddisfatt u imhallas id-dejn taghhom mas-socjeta rikorrenti attrici. Il-prova dwar dan il-fatt ser issir fil-kors tas-smigh tal-kawza.

5. Illi d-Dokument immarkat bl-ittra "A" unit mar-rikors guramentat tas- socjeta rikorrenti attrici jikkonferma illi l-garanzija accettata mis-socjeta rikorrenti attrici għall-hlas lura tal-facilitajiet bankarji konnessi kien ir-ghan ta' numru ta' investimenti f'isem l-esponenti intimati.

6. Illi galadarba l-esponenti intimati accettaw u taw il-kunsens taghhom sabiex l-investimenti proprjeta taghhom u mirhuna favur is-socjeta rikorrenti attrici jigu riskattati mis-socjeta rikorrenti attrici, din ta' l-ahhar kellha taghmel dan minflok li tressaq talba għall-kanonizzazzjoni tal-kreditu.

7. Illi konsegwenza ta' dan il-kawza proposta mis-socjeta rikorrenti attrici u t- talbiet relattivi huma intempestivi u għalhekk għandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra s-socjeta rikorrenti attrici.

8. Illi l-bejgh tar-ghan għall-finijiet ta' hlas tad-dejn tal-kreditur huwa permess wara li jkun sar l-kuntratt tar-ghan u salv li jkun sar indipendentement minnu ma jkunx gie miftiehem fil-mument tal-kontrattazzjoni tar-ghan imma effettwat wara. Dan huwa proprju dak li sehh f'dan il-kaz kif ser jigi ppruvat fil-kors tas-smigh ta' din il-kawza.

9. Illi għall-oggetti mirhunin, f'dan il-kaz l-investimenti deskritti u indikati fid-Dokument "A" emmess mis-socjeta rikorrenti attrici u unit mar-rikors guramentat taghha, s-socjeta rikorrenti attrici bhala kreditur pinjoratizju għandha d-dritt ta' ritenzjoni u l-privilegg li taghtiha il-ligi u għalhekk l-ebda dritt ta' terz ma jista' jipprevali fuq is-socjeta rikorrenti attrici kwantu t-titolu u l-konsegwenti redenzjoni tal-investimenti għall-iskop tal-hlas tad-dejn favur taghha.

10. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

3. Rat illi b'dikriet mogħti fid-19 t'Ottubru 2021², din il-Qorti kif diversament presjeduta ċaħdet it-talba tal-konvenuti magħmula b'rikors tad-29 ta' Settembru 2021³ għall-kjamata fil-kawża tas-soċjetà MPM Capital Investments Limited;

4. Rat li l-appell interpost mill-konvenuti mid-dikriet tad-19 t'Ottubru 2021 ġie miċħud mill-Qorti tal-Appell fis-26 ta' Jannar 2022;

² Fol.685.

³ Fol.681.

5. Rat li b'dikriet mogħti fit-3 ta' Frar 2024⁴, ġiet milqugħa t-talba tas-soċjetà 35°14° Capital SCC plc magħmula b'rikors tal-15 ta' Jannar 2024⁵ sabiex tassumi l-atti tal-kawża minflok il-Bank attur billi l-kreditu meritu tal-kawża kompriži l-jeddijiet litiġġużi ġew assenjati lilu, liema talba ma kinitx opposta mill-konvenuti⁶;
6. Rat illi b'dikriet mogħti fid-9 t'April 2024⁷, din il-Qorti ċaħdet talba oħra tal-konvenuti magħmula b'rikors tal-1 ta' April 2024⁸ għall-kjamata fil-kawża tas-soċjetà MPM Capital Investments Limited;
7. Rat illi b'dikriet mogħti fis-16 ta' Diċembru 2024⁹, din il-Qorti ċaħdet it-talba tal-konvenuti magħmula b'rikors tat-2 ta' Settembru 2024¹⁰ għall-kjamata fil-kawża tas-soċjetà Bank of Valletta plc;
8. Rat ix-xiehda u d-dokumenti miġbura, kif ukoll l-atti proċesswali fl-intier tagħhom;
9. Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-kontendenti;
10. Rat li l-kawża ġiet imħollija għall-udjenza tal-lum sabiex tinqata';

Ikkunsidrat:

11. Illi din hija azzjoni minn kreditur għall-kanonizzazzjoni tal-kreditu tiegħu.
12. Il-fatti rilevanti li jemerġu mill-provi huma dawn li ġejjin:
 - i) il-Bank attur, b'ittra datata 14 ta' Novembru 2011¹¹, għarraf lill-konvenuti li kien qed jaċċetta t-talba tagħhom għall-għoti ta' faċilitajiet

⁴ Fol.1030.

⁵ Fol.1021.

⁶ Fol.1019.

⁷ Fol.1041.

⁸ Fol.1034.

⁹ Fol.1069.

¹⁰ Fol.1064.

¹¹ Fol.6.

ta' self u *overdraft*, fl-ammonti ta' €550,000 u €25,000 rispettivamente. Fl-istess ittra, ingħad illi l-faċilità ta' *overdraft* kienet qed tingħata «*For working capital requirements in respect of your new business venture*» u kellha tkun «*Repayable on demand*», filwaqt li s-self kien qed isir għall-akkwist ta' għamara antika għall-użu personali, u kellu jithallas fi żmien ħames snin «*from first drawdown*». Ġew miftehma numru ta' kondizzjonijiet oħrajn, inkluż l-avvenimenti ta' morożità (*events of default*) imsemmija mill-Bank attur fir-rikors ġuramentat tiegħu;

- ii) bħala garanzija għal dawn il-faċilitajiet, il-Bank attur talab rahan fuq numru ta' strumenti finanzjarji elenkati fl-istess ittra¹²;
- iii) b'ittra oħra tal-4 ta' Diċembru 2012¹³, il-Bank attur għarraf lill-konvenuti li kien qed iġedded il-faċilitajiet mogħtija, kif ukoll kien qed jagħti self addizzjonali ta' €510,000 «*To refinance expenses related to the purchase of a farmhouse and adjoining land in Lija*»;
- iv) ġie miftiehem li l-faċilità ta' *overdraft* kellha tibqa' «*Repayable on demand*», filwaqt li l-ewwel self mogħti kellu jithallas sat-28 ta' Diċembru 2016, filwaqt li t-tieni self kellu jithallas permezz ta' rati mensili fuq perjodu ta' tmien snin;
- v) b'rabta ma' din it-tieni ittra tal-4 ta' Diċembru 2012, il-Bank attur talab garanzija ulterjuri għal dik li diġà kellu, li wkoll kellha tikkonsisti mir- rahan ta' strumenti finanzjarji oħrajn li kellhom il-konvenuti;
- vi) mill-provi ħareġ ukoll li l-Bank attur iddeċieda li jislef lill-konvenuti mhux biss minħabba l-garanzija mogħtija, iżda għaliex il-konvenuti urew¹⁴ li kellhom dħul tajjeb mill-istess investimenti li kienu se jiġu mirhuna¹⁵;
- vii) irriżulta li l-istrumenti finanzjarji li ġew mirhuna favur il-Bank attur kienu miżmuma għand is-soċjetà MPM Capital Investments Limited¹⁶. Ir- rahan ingħata permezz ta' skritturi privati datati 15 ta' Novembru

¹² Ara wkoll ix-xieħda bl-affidavit ta' Tonio Xuereb, a fol.81.

¹³ Fol.13.

¹⁴ Fol.168 u 280.

¹⁵ Ara x-xieħda bl-affidavit ta' Tonio Xuereb, a fol.86, u x-xieħda ta' Roderick Abela, a fol.75, kif ukoll ix-xieħda bl-affidavit tal-konvenut, a fol.992.

¹⁶ Ara x-xieħda bl-affidavit ta' Tonio Xuereb, a fol.82-84.

2011¹⁷, u permezz ta' skritturi privati oħrajn datati 4 ta' Diċembru 2012¹⁸. F'kull waħda minn dawn l-iskritturi ġie mnizzel, fost ħafna pattijiet oħrajn, li:

The powers conferred on the Bank in this Pledge are solely to protect its interest in the Securities and shall not impose any duty on it to exercise any such powers. Except for the accounting for moneys actually received by it under this Pledge, the Bank shall have no duty as to any Securities, as to ascertaining or taking action with respect to calls, conversions, exchanges, maturities, tenders or other matters in connection with any Securities (whether or not the Bank, has or is deemed to have knowledge of such matters), or as to the taking of any necessary steps to preserve rights against any parties or any other rights pertaining to any Securities. The Bank shall exercise reasonable care in the preservation of the Securities and the Bank shall be deemed to have exercised reasonable care in the preservation of the Securities in its control if such Securities are accorded treatment substantially equal to that which the Bank accords its own property.

- viii) is-soċjetà MPM Capital Investments Limited ġiet infurmata bir-ghan kostitwiti mill-Bank b'ittri datati 28 ta' Novembru 2011¹⁹ u 11 ta' Diċembru 2012²⁰, li hija għarfet billi ffirmathom u baġħithom lura lill-Bank attur, u mill-konvenuti b'ittri datati 17 t'Ottubru 2011²¹ u 26 ta' Novembru 2012²². Ġie wkoll ikkonfermat mis-soċjetà MPM Capital Investments Limited²³ li r-ghan ġie kompletat;
- ix) il-faċilitajiet imsemmija fl-ittra tal-4 ta' Diċembru 2012 ġew imġedda b'ittra oħra tas-7 ta' Novembru 2013²⁴. Imbagħad b'ittra oħra tad-19 ta' Frar 2014, l-istess faċilitajiet ġew «*rescheduled*», billi ġie miftiehem li l-ewwel self kellu jithallas fuq tmien snin permezz ta' sitta u disgħin

¹⁷ Fol.108-160.

¹⁸ Fol.176-265.

¹⁹ Fol.119, 133, 148, 162.

²⁰ Fol.187, 201, 213, 227, 240, 254, 267.

²¹ Fol.121, 135, 147, 161.

²² Fol.188, 200, 214, 226, 239, 253, 266.

²³ Ara x-xiehda ta' Alexander Mangion, a fol.874.

²⁴ Fol.20.

pagamenti mensili, filwaqt li t-tieni self kellu jibqa' pagabbli permezz ta' ħlasijiet mensili fuq il-perijodu ta' tmien snin. Dawn il-faċilitajiet imbagħad ġew imġedda fis-27 t'Ottubru 2014²⁵, fil-5 ta' Jannar 2016²⁶ u fis-7 ta' Frar 2017²⁷;

- x) lejn l-aħħar tas-sena 2017, il-Bank attur sar jaf illi wieħed mill-investimenti mirhuna kien ġie likwidat, u għalhekk talab garanzija oħra mingħand il-konvenuti²⁸. Għalkemm il-konvenuti sostnew li l-bilanċ tal-investimenti kien ikopri l-passiv tagħhom, il-Bank insista għal garanzija addizzjonali²⁹. F'Jannar tas-sena 2018, meta l-Bank attur ġie biex iġedded il-faċilitajiet, intalbet konferma mingħand is-soċjetà MPM Capital Investments Limited dwar l-eżistenza tal-attiv mirhun³⁰. Din is-soċjetà damet biex wieġbet lill-Bank, u meta wieġbet, qalet li l-fondi relattivi kienu ġew investiti mill-ġdid³¹. Il-Bank talab konferma li r-raham kien għadu jgħodd anki għall-investment il-ġdid, iżda din il-konferma ma waslitx³². Kien hemm diversi ittri mill-Bank attur lis-soċjetà MPM Capital Investments Limited li ma ġewx imwieġba jew inkella ma ġewx imwieġba b'mod sħiħ³³;
- xi) f'dan il-perijodu tas-sena 2018, u ċjoè dak li matulu l-Bank attur kien qed jipprova jikseb tagħrif dwar l-investimenti mirhuna mingħand MPM Capital Investments Limited, saru diskussjonijiet bejn il-Bank attur u l-konvenuti sabiex il-garanzija tinbidel għal ipoteka fuq immobbli³⁴. Sadanittant is-soċjetà MPM Capital Investments Limited kienet għadha ma kkonfermatx lill-Bank attur li l-pożizzjoni tagħha kienet li r-raham kostitwit permezz tal-iskritturi privati tal-15 ta' Novembru 2011 u tal-4 ta' Diċembru 2012 kien għadu jgħodd għall-investimenti l-ġodda;

²⁵ Fol.289

²⁶ Fol.297.

²⁷ Fol.306.

²⁸ Fol.317.

²⁹ Ara x-xiehda bl-affidavit ta' Tonio Xuereb, a fol.86, kif ukoll id-dokument eżebbit a fol.318.

³⁰ Fol.319.

³¹ Fol.330.

³² Ara x-xiehda ta' Roderick Abela, a fol.74.

³³ Fol.323-327, kif ukoll fol.333 u 338.

³⁴ Ara x-xiehda bl-affidavit ta' Tonio Xuereb, minn fol.87-90.

- xii) wara xi ittri li kienu jgħidu li l-investimenti mirhuna kienu għadhom fis-seħħ³⁵, jidher li s-soċjetà MPM Capital Investments Limited infurmat lill-Bank, fid-9 ta' Mejju 2018, li l-investimenti tal-konvenuti ma kienux ġew investiti mill-ġdid u għalhekk ma kienx fadal attiv mirhun³⁶;
- xiii) wara dan, jidher li f'Mejju 2018 il-konvenuti wkoll waqfu jagħmlu l-pagamenti³⁷, u għalhekk il-Bank attur ipproċeda għat-terminazzjoni tal-faċilitajiet mogħtija³⁸. Fl-20 t'Awwissu 2018 interpella lill-konvenuti għall-ħlas b'ittra uffiċċjali bin-numru 2925/2018³⁹. F'din l-ittra uffiċċjali, l-Bank attur kien wissa lill-konvenuti li jekk jonqsu milli jħallsu, kienet se tipproċedi kontribom «...u dan partikolarment imma mhux esklussivament bil-likwidazzjoni tal-investimenti miżmuma minn MPM Capital Investments Limited f'isimkom mirhuna favur is-soċjetà mittenti...»;
- xiv) b'ittra uffiċċjali tal-5 ta' Novembru 2018, il-konvenuti ddikjaraw li huma diġà aċċettaw u taw il-kunsens tagħhom biex il-Bank jillikwida l-investimenti mirhuna sabiex jithallas minnhom⁴⁰;
- xv) irriżulta li bejn il-konvenuta u s-soċjetà MPM Capital Investments Limited inqalgħet tilwima⁴¹, fejn din is-soċjetà bdiet tallega li silfet flus lill-konvenuti. Dan ġie miċħud mill-konvenuti, li ressqu kawża kontra l-istess soċjetà għar-riżarċiment tad-danni minħabba amministrazzjoni ħażina tal-investimenti tagħhom⁴²;
- xvi) apparti l-faċilitajiet fuq imsemmija, jirriżulta wkoll li l-konvenuti kellhom karti ta' kreditu mogħtija mill-Bank attur, li wkoll ma thallsux. Skont ir-rendikonti eżebiti⁴³, hemm bilanċi dovuti fl-ammonti ta' €12,161.56 u €488.38;

³⁵ Ara, per eżempju, fol.330.

³⁶ Fol.1008.

³⁷ Ara x-xieħda ta' Roderick Abela, a fol.74, kif ukoll dik bl-affidavit ta' Tonio Xuereb (fol.90), li spjega li l-konvenut iddikjara li mhux se jħallas minħabba dawk li huwa sejjaħ nuqqasijiet min-naħa tal-Bank. Ittra elektronika mibgħuta mill-konvenuta f'dan is-sens tinsab a fol.348. Ara wkoll ix-xieħda bl-affidavit tal-konvenut, a fol.994.

³⁸ Ara r-rendikonti eżebiti minn fol.38-45.

³⁹ Fol.47.

⁴⁰ Fol.399. Ara wkoll ix-xieħda bl-affidavit tal-konvenut, a fol.995.

⁴¹ Ara x-xieħda tal-konvenut, a fol.67, kif ukoll l-atti ġudizzjarji eżebiti a fol.370-372, 391-392, 417-421 u 605-609.

⁴² Ara x-xieħda tal-konvenut, a fol.69.

⁴³ Fol.36-37.

xvii) fit-28 ta' Marzu 2019⁴⁴, il-Bank kiteb lid-diretturi tas-soċjetà MPM Capital Investments Limited sabiex jgħarrafhom li l-konvenuti kienu obbligati jħallsu l-bilanċ kollu tad-dejn garantit bir-ghan, u li l-Bank kien għadu jiddependi minn dik il-garanzija, u għalhekk formalment talabha tillikwida l-investimenti mirhuna. Il-Bank temm din l-ittra bit-twissija li kien qed iżomm lil din il-kumpanija responsabbli jekk hija tonqos mill-obbligi tagħha bħala detentriċi tal-investimenti mirhuna. Din l-ittra ġiet imwieġba b'ittra uffiċċjali tal-10 t'April 2019⁴⁵, li permezz tagħha s-soċjetà MPM Capital Investments Limited iddiffidat lill-Bank milli jipproċedi fil-konfront tagħha, u sostniet li l-Bank mhux jieħu qies ta' diversi fatturi, kompriżi d-debiti konsiderevoli li l-konvenuti kellhom magħha stess. Il-Bank imbagħad interpella lil MPM Capital Investments Limited għal-likwidazzjoni tal-investimenti mirhuna bi protest ġudizzjarju bin-numru 278/2019⁴⁶, li ġie mwieġeb b'kontro-protest bin-numru 306/2019⁴⁷;

xviii) waqt is-smiġħ ta' din il-kawża, Alexander Mangion, direttur tas-soċjetà MPM Capital Investments Limited, xehed li l-Bank attur kien irċieva €1,700,000 mingħandu bis-saħħa tal-investimenti mirhuna⁴⁸. F'depożizzjoni sussegwenti, huwa qal li l-ammont imħallas kien €2,200,000⁴⁹. Mill-kontro-eżami tiegħu, irriżulta li dawn l-ammonti ma sarux kollha kontra s-self li kellhom il-konvenuti, billi wħud mill-ħlasijiet saru fil-kontijiet personali tagħhom⁵⁰. Skont il-Bank attur, is-soċjetà MPM Capital Investments Limited għamlet biss ħlas wieħed kontra l-passiv tal-konvenuti, fl-ammont ta' €12,500⁵¹. Kull pagament ieħor kontra l-istess passiv sar imbagħad mill-konvenuti direttament mill-kontijiet tagħhom, kif muri fir-rendikonti eżebiti⁵²;

⁴⁴ Fol.400.

⁴⁵ Fol.402.

⁴⁶ Fol.708.

⁴⁷ Fol.718.

⁴⁸ Fol.875 u 877.

⁴⁹ Fol.915. Elenku ta' dawn il-ħlasijiet, fl-ammont preċiż ta' €2,237,683.95, huwa eżebiti minn fol.921-929.

⁵⁰ Fol.916.

⁵¹ Ara x-xiehda ta' Anthony Xuereb, a fol.962.

⁵² Ara x-xiehda ta' Anthony Xuereb, a fol.962.

- xix) fil-kors ta' proċeduri ġudizzjarji bejn il-konvenuti u s-soċjetà MPM Capital Investments Limited, il-Bank attur sar jaf illi l-flus mogħtija b'self lill-konvenuti ma kienux ġew utilizzati għall-iskop dikjarat mill-konvenuti, iżda kienu ġew investiti mas-soċjetà MPM Capital Investments Limited⁵³;
- xx) fil-mori ta' din il-kawża, ġiet kanċellata l-liċenza tas-soċjetà MPM Capital Investments Limited mill-Awtorità ta' Malta għas-Servizzi Finanzjarji⁵⁴, u dan għaliex instab li din kienet qed twettaq attivitajiet li kienu jinneċessitaw liċenza oħra li ma kellhiex⁵⁵;
- xxi) ma jirriżultax li l-konvenuti qatt ikkontestaw il-bilanċi pretiżi mill-Bank attur⁵⁶;
- xxii) f'Mejju 2023, il-konvenuti saru jafu li kellhom il-jedd jitolbu xi kumpens dwar *bonds* li kellhom fl-Olanda u li kienu ġew esproprijati mill-Istat Olandiż. Dawn il-*bonds* kienu fost l-attiv mirhun lill-Bank attur⁵⁷. Il-kumpens kien jammonta għal €723,441.46, u tħallas f'idejn MPM Capital Investments Limited li approprjatu kontra l-pretensjonijiet li għandha kontra l-konvenuti⁵⁸.

13. Mill-provi prodotti, u partikolarment minn dawk li ġew riepilogati permezz tal-paragrafi preċedenti, huwa evidenti li l-Bank attur, u illum minfloku l-attriċi, ressqu prova tajba tal-kreditu tagħhom. Jirriżulta abundantement li l-konvenuti tassew kisbu mutwi u *overdraft* mingħand il-Bank, u li f'Mejju tas-sena elfejn u tmintax huma waqqfu l-pagamenti li kienu ntrabtu li jagħmlu. In-nuqqas tal-ħlas tal-pagamenti rateali tikkostitwixxi morożità li skont il-ftehim tas-self kienet twassal għad-dekadenza mill-benefiċċju taż-żmien, u għall-ħlas lura f'daqqa tal-kapital misluf u tal-imgħax akkumulat fuq l-istess kapital.

⁵³ Ara x-xiehda ta' Simon Zammit, a fol.414B-414C. Ara wkoll ir-risposta ġuramentata tal-konvenuti fl-atti tal-kawża bin-numru 516/2018, magħmula minn MPM Capital Investments Ltd, kif ukoll ir-rikors ġuramentat preżentat mill-konvenuti kontra l-istess soċjetà bin-numru 729/2018, fejn dan hu kkonfermat mill-konvenuti stess (fol.512 u 606).

⁵⁴ Ara x-xiehda ta' Simon Zammit, a fol.414H.

⁵⁵ Ara x-xiehda ta' Audriane Galea, a fol.693.

⁵⁶ Ara x-xiehda tal-konvenut, a fol.66.

⁵⁷ Ara x-xiehda bl-affidavit tal-konvenut, a fol.996.

⁵⁸ Fol.1011.

14. Għalkemm waqt il-kors tas-smiġ tal-provi inħoloq dubju dwar il-ħlasijiet li saru kontra l-passiv tal-konvenuti, u dan minħabba x-xiehda ta' Alexander Mangion, direttur tas-soċjetà MPM Capital Investments Limited, irriżulta mbagħad li l-ħlasijiet li din is-soċjetà qalet li saru ma sarux kontra l-passiv, iżda saru lill-konvenuti, li mbagħad kienu jħallsu huma lill-Bank. Dan bl-eċċezzjoni ta' pagament wieħed, fuq imsemmi, li huwa rifless ukoll fir-rendikonti tal-passiv meritu tal-każ. Mill-bqija, l-konvenut stess qatt ma kkontesta l-bilanċi pretiżi f'din il-kawża.
15. Il-kontestazzjoni tal-konvenuti kienet sa mill-bidu nett diversa. Skont il-konvenuti, il-Bank attur naqas meta ma pproċediex ġudizzjarjament għalikwidazzjoni tal-investimenti mirhuna, u minflok mexxa b'din il-kawża. Hija din il-kwistjoni li għandha tiġi approfondita u deċiża f'din is-sentenza.
16. Biex tasal għad-deċiżjoni tagħha fir-rigward, il-Qorti se żżomm lura milli b'xi mod tqis jew tagħti xi fehma fuq l-involvement tas-soċjetà MPM Capital Investments Limited. Dan għaliex il-kawża m'hijiex kontra din is-soċjetà, u għalhekk kwalsiasi nuqqas jew ħtija li tista' tiġi attribwita minn xi ħadd mill-kontendenti lil din l-imsemmija soċjetà għandhom jiġu ikkunsidrati u determinati f'ġudizzju appożitu fil-kontradittorju tagħha. Dak li jinteressa din il-kawża huwa biss ir-relazzjonijiet tal-kontendenti bħala kreditur u debitori, u xejn iktar minn hekk.
17. Ir-raham ta' sigurtajiet huwa regolat mill-artikolu 122 tal-Att dwar il-Kumpaniji. Dan l-Att ifisser «sigurtajiet» bħala *«azzjoni, obbligazzjoni jew kull strument simili maħruġ minn kumpanija jew minn soċjetà kummerċjali oħra»*. Issa l-Qorti m'għandhix tagħrif suffiċċjenti fl-atti biex tasal tgħid jekk l-istrumenti finanzjarji mirhuna mill-konvenuti jaqgħux f'din it-tifsira jew le. Lanqas ma tista' tgħid b'ċertezza jekk dawk l-istrumenti kienux kwotati f'suq regolat Malti jew le, għall-finijiet tat-tnax-il subinċiż tal-artikolu 122. Għalhekk il-Qorti se tkun qed tqis il-kwistjoni skont id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi Ċivili, li f'kull każ għandhom jitqiesu applikabbli, salv fejn dawn ma jaqblux mal-liġi speċjali kontenuta fl-Att dwar il-

Kumpaniji jew f'xi liġi speċjali oħra⁵⁹. Dan hu indirettament konfermat anki mill-artikolu 1970(4) tal-Kodiċi Ċivili stess, li jikkontempla l-possibilità li l-oġġett mirhun ikollu prezz fuq il-borża jew fis-suq.

18. Id-dispożizzjoni l-iktar rilevanti tal-Kodiċi Ċivili hija din:

1975. (1) Il-kreditur iwieġeb għat-telf tar-ghan jew għall-ħsara li tigrri fih bi ħtija tiegħu.
(2) Id-debitur min-naħa tiegħu għandu jhallas lill-kreditur l-ispejjeż li dan jagħmel biex jikkonserva r-ghan.

19. Ir-responsabbiltà li l-konvenuti jattribwixxu lill-Bank kreditur hija dupplici, u ċjoè:

(i) li l-Bank naqas meta ma fittix li jithallas mill-oġġett mirhun; u (ii) li l-inazzjoni tiegħu wassal, jew ikkontribwixxa, biex l-oġġett mirhun jintilef.

20. Nibdew billi nqisu jekk kreditur b'ghan favurih huwiex fid-dmir li jithallas minn dak ir-ghan.

21. L-artikolu 1966(1) tal-Kodiċi Ċivili jgħid li: «*Ir-ghan jagħti lill-kreditur il-jedd li jithallas minn fuq il-ħaġa mirhuna bi privileġġ fuq kredituri oħra kif jingħad fit-Titolu XXIII*». Fl-istess termini huwa miktub l-artikolu 1970(1). Ir-ghan għalhekk jagħti **dritt** lill-kreditur li jithallas minn fuq il-ħaġa mirhuna – dritt li ma jistax jiġi konvertit f'obligazzjoni, kif iridu l-konvenuti.

22. Id-dottrina qieset l-argument tal-konvenuti u warrbitu. Insibu hekk:

Siccome il pegno conferisce al creditore il diritto di farsi pagare sulla cosa che n'è l'obbietto con privilegio sugli altri creditori, ne segue ch'egli solo, e non già il debitore, ha il diritto di decidere con la sua ozione se la cosa gli rimarrà in pagamento fino a debita concorrenza, o sarà venduta all'asta pubblica. A torto esigerebbe il debitore che gli restasse la libertà dell'ozione. Al debitore non rimane da fare che una cosa: pagare. Sinchè non paghi, il creditore deve avere la facoltà sovrana di provvedere alla

⁵⁹ «*The pledging of shares is regulated primarily by article 122 of the Companies Act. The provisions in the Civil Code dealing with the notion of pledge also apply to the extent that they are not in conflict with the specific provisions of the Companies Act*»: **Prof. Andrew Muscat**, Principles of Maltese Company Law (MUP, 2007) pġa.650.

conservazione de'suoi diritti con quel mezzo che più reputi opportuno.⁶⁰

23. Tal-istess fehma kien **Ricci**, li kiteb hekk: «*Il creditore, infatti, ha il diritto di ritenere il pegno sino al totale pagamento, ed ha nello stesso tempo la facoltà di promuoverne la vendita in giudizio; ora la teorica, che combattiamo, distrugge il diritto di ritenzione spettante al creditore, e converte in dovere una facoltà che la legge gli accorda; dunque è ben lungi dal trovarsi d'accordo colle norme regolatrice del pegno. Nè si obbietti, che il debitore può non avere altri mezzi per soddisfare la sua obbligazione all'infuori del pegno, e che è perciò una necessità il procedere alla vendita di questo; imperocchè l'essere il debitore privo di risorse per compiere i suoi impegni non è una ragione giuridica per privare il creditore dei diritti che la legge gli accorda. ... Il debitore, se vuole, può pagare; ma non volendo o non potendo pagare, non può impedire al creditore l'esercizio del suo diritto consistente nella ritenzione del pegno sino al totale pagamento*»⁶¹. Hekk ukoll:

L'art. 2078 dà al creditore il diritto di far vendere il pegno in mancanza di pagamento. Che devesi decidere se il creditore non si vale di questo diritto? Il diritto potrà costringere il creditore a vendere? La Corte di Bruxelles si è pronunciata favorevolmente al creditore e crediamo ch'essa abbia ben deciso. Qual'è lo scopo del contratto di pegno? Una garanzia pel creditore. La garanzia consiste primieramente nel privilegio ch'egli ha rispetto agli altri creditori, ciò che implica la vendita del pegno. Il creditore ha pure un altro diritto, quello cioè di ritenere la cosa finchè non è stato integralmente pagato. Se il diritto di ritenzione è sufficiente a garantire gl'interessi del creditore, il debitore non ha il diritto di costringerlo a vendere; egli non ha che un mezzo per ottenere la restituzione del pegno, quello di pagare. Fino a tanto che non paga il creditore conserva il suo diritto di ritenzione. Si obietta, nell'interesse del debitore, che questa dottrina giunge per rendere perpetuo il pegno se il debitore trovasi nella impossibilità di pagare il debito; la Corte di Bruxelles risponde che nulla impedisce il debitore di vendere gli oggetti ritenuti dal creditore e di pagare questi col prodotto della vendita. Tuttavia la Corte confessa che la vendita di oggetti detenuti dal creditore pignoratizio presenta delle difficoltà. Vi è in ciò un conflitto di diritti e d'interessi che il legislatore non ha preveduto,

⁶⁰ **Troplong**, Commenti sul Pignoramento, sul Pegno e sull'Anticresi (Napoli, 1841), §401.

⁶¹ Corso Teorico Pratico di Diritto Civile, Vol.IX, §294.

perchè si presenta raramente. Questa è una lacuna che
additiamo al legislatore.⁶²

24. Issa din il-lakuna imsemmija minn **Laurent** jidher li ġiet sa ċertu punt indirizzata fil-Kodiċi tagħna, b'mod li però toqtol għal kollox l-ilmenti tal-konvenuti, preżentement eżaminata. Dan permezz tal-artikoli 1971 u 1972:

1971. Id-debitur ukoll jista', wara li d-dejn jagħlaq, jew imqar qabel, jekk iż-żmien għall-ħlas ma jkunx ġie miftiehem favur il-kreditur, jitlob, bil-mod li jingħad fl-aħħar artikolu qabel dan, il-bejgħ tar-ghan biex iħallas id-dejn li għalih ir-ghan ikun ġie mogħti.

1972. Il-bejgħ tar-ghan jista' jintalab f'kull żmien li jkun, sew mid-debitur kemm mill-kreditur, meta jinsab li r-ghan ma jistax jinżamm għal iżjed żmien mingħajr ma tiġrilu ħsara.

25. Dan ifisser li l-konvenuti kellhom huma stess il-jedd li jaġixxu għal-likwidazzjoni tar-ghan, u ma jistgħux jilmentaw li ġarrbu xi telf jew preġudizzju għaliex il-Bank ma mexxix hu għal dik il-likwidazzjoni, la darba huma kienu fid-dritt li jitolbuha wkoll.

26. Fid-deċiżjoni **Negte. Giuseppe di Paolo Sammut vs. Calcedonio Frendo ed altri** (Appelli Kummerċjali, 12 t'Ottubru 1859)⁶³ inżamm: «*Che sebbene il creditore con pegno, secondo l'ordinanza No. 1 del 1857 Art. 7 ha il diritto di fare ordinare giudizialmente la vendita del pegno; tale diritto però non importa l'esclusione dell'altro, anche a lui competente, di potere liquidare e canonizzare il credito, per cui ha avuto il pegno*». U fid-deċiżjoni **Negte. Pace vs. Paris** (Kummerċ, 26 t'April 1900)⁶⁴ intqal: «*Che è assurdo dire che il creditore, perciò solo che si fa garantire con un pegno, rinunzia agli altri mezzi di esecuzione che la legge accorda a ciascun creditore per ottenere il pagamento di ciò che gli è dovuto*»⁶⁵. Dan l-istess prinċipju ġie mbagħad modifikat b'deċiżjonijiet sussegwenti fis-sens li l-kreditur kellu dejjem il-jedd li jaġixxi għall-

⁶² **Laurent**, Principii di Diritto Civile, Vol.XXVIII, §516. Konformi ma' dan, ara wkoll **Il Digesto Italiano**, vuċi «Pegno Civile», §147.

⁶³ Kollezz. Vol.I.285.

⁶⁴ Kollezz. Vol.XVII.iii.75.

⁶⁵ Fl-istess sens huma wkoll id-deċiżjoni **Negoziante Gauci vs. Commerciante Aquilina** (Kummerċ, 4 ta' Mejju 1899 – Kollezz. Vol.XVII.iii.64).

kanonizzazzjoni u għall-eżekuzzjoni tal-kreditu, iżda jkun responsabbili għall-ispejjeż żejda nkorsi mid-debitur f'każ li jirriżulta li l-bejgħ jew il-likwidazzjoni tar-ghan kienu jkunu suffiċjenti għall-ħlas tal-kreditu tiegħu⁶⁶.

27. Għalhekk dan l-argument tal-konvenuti qed jitqies infondat.

28. Inqis u issa l-kwistjoni l-oħra, u oġġet meta kreditur għandu jitqies responsabbli jew fi ħtija għaliex l-oġġet mirhun jintilef.

29. Huwa miżmum li l-kreditur għandu ċertu dmirijiet lejn id-debitur fir-rigward tal-konservazzjoni tal-ħaġa mirhuna. L-iprem dmir huwa dak li jikkonserva l-oġġet bl-iskop li jroddu lura lid-debitur hekk kif il-kreditu tiegħu jiġi estint jew inkella mat-tmiem tar-ghan għal kwalsiasi raġuni oħra. Fuq kollox, għaż-żmien kollu tar-ghan, id-debitur jibqa' dejjem is-sid tal-ħaġa mirhuna⁶⁷, u għalhekk il-kreditur li għandu rahan favur tiegħu huwa obligat lejn id-debitur għall-ħaġa nnifisha.

30. Il-liġi tagħraf li r-ghan jista' wkoll jiġi kostitwit billi l-oġġet mirhun jingħata f'idejn terz, minflok li jinżamm mill-kreditur innifsu. Fil-fatt l-artikolu 1965(2) tal-Kodiċi Ċivili jgħid li:

Il-ħaġa mogħtija b'rahan jew id-dokument imsemmi qabel jistgħu wkoll jiġu kunsinnati lil terza persuna magħżula mill-partijiet għall-kuntratt jew imqiegħda fil-kustodja taż-żewġ partijiet hekk li dik il-parti li tagħti r-ghan ma tkunx tista' tiddisponi minnhom mingħajr il-koperazzjoni tal-kreditur.

31. Il-liġi trid li l-kreditur iwieġeb għal telf jew ħsara li jseħħu bi ħtija tiegħu. Dan għalhekk jeskludi dik ir-responsabbiltà fejn ma jkunx hemm il-ħtija. A propożitu insibu spjegat hekk:

⁶⁶ Ara per eżempju *Onorevole Alfonso Maria Galea nomine ed altri vs. Maria Reitano* (Kummerċ, 18 ta' Marzu 1925 – Kollezzi. Vol. XXVI.iii.545); *Pio Zammit vs. Carmela Darmanin* (Kummerċ, 18 ta' Novembru 1946 – Kollezzi. Vol. XXXII.iii.562); *Francesco Camilleri vs. Paolo Muscat* (Kummerċ, 7 ta' Diċembru 1950 – Kollezzi. Vol. XXXIV.iii.913).

⁶⁷ Artikolu 1974 tal-Kodiċi Ċivili.

Ma il creditore non è responsabile dei casi fortuiti o di forza maggiore, che possono distruggere completamente la cosa, o deteriorarla, e diminuirne il valore. È il diritto comune dell'art.1302⁶⁸. Egli è obbligato, conformemente a questo articolo, a produrre la prova del caso fortuito ch'egli allega. Ai casi fortuiti bisogna assimilare, in virtù dei principii generali, la distruzione o la deteriorazione che dipendesse dal debitore o da un terzo di cui il creditore non fosse responsabile civilmente, e che non avesse mancato di prevenire. Nel primo caso, se la cosa fosse perita per il fatto del debitore, egli avrebbe il diritto di reclamare il rimborso del suo credito ed il pagamento delle indennità che possono essergli dovute dal debitore pignoratizio... Nel secondo caso, allorchè la cosa è stata distrutta per il fatto d'un terzo, il creditore ha un'azione in riparazione del danno sofferto.

Egli otterrà un'indennità uguale al valore del pegno; ma non potrà conservarla che fino a concorrenza dei suoi proprii crediti; sarà tenuto a restituire l'eccedente, se ve n'è, al debitore pignoratizio.⁶⁹

32. Il-provi wrew li l-attiv mirhun favur il-Bank konvenut kien l-oġġett ta' tilwima li nqalgħet bejn it-terz detentur tar-ghan u l-konvenuti. Tilwima din li wasslet għal proċeduri ġudizzjarji li għadhom saħanistra pendent i llum li qed tingħata din is-sentenza. Proprju minħabba l-pretensjonijiet li bdew jiġu ventilati mit-terz detentur tal-investimenti mirhuna, ġara li l-likwidazzjoni tar-ghan ma baqax oġġett ta' spedizzjoni faċili.

33. Fil-fehma tal-Qorti, l-attiv mirhun mill-konvenuti ma ġralux telf jew ħsara bi ħtija tal-Bank. Jidher li dan l-attiv jew ingħata lill-konvenuti mit-terz detentur – u dan bi ksur tal-obbligazzjonijiet naxxenti mir-ghan innifsu – jew inkella ġie approprjat minn dak it-terz detentur in sodisfazzjon tal-pretensjonijiet tiegħu. Din il-Qorti mhux imsejġha biex tgħid, f'din il-kawża, jekk dik l-appropriazzjoni setgħetx issir jew le. Dik hija kwistjoni oħra. Jibqa' però il-fatt li l-oġġett mirhun ma baqax disponibbli għal-likwidazzjoni minħabba kwistjonijiet li għalihom żgur ma jaħtix il-Bank. L-attiv mirhun għalhekk ġie negattivament affettwat minħabba fatt tat-terz li għalih ma jweġibx il-Bank.

⁶⁸ Korrispondenti mal-artikolu 1207 tal-Kodiċi tagħna.

⁶⁹ **Baudry Lacantinerie**, Trattato Teorico Pratico di Diritto Civile: Del Pegno, dei Privilegi, delle Ipoteche e della Espropriazione Forzata, Vol.I, §138.

34. U la m'hemmx il-ħtija tal-Bank, ma jistax ikun hemm ir-responsabbiltà li l-konvenuti qed jimputaw lill-kreditur tagħhom.

35. Għalhekk anki dan l-argument tal-konvenuti huwa bla fundament, u qed jiġi riġettat.

36. Naturalment jibqa' kompletament impregudikat kull dritt tal-konvenuti fil-konfront tas-soċjetà MPM Capital Investments Limited b'rabta mal-obbligazzjonijiet tagħha bħala detentur tal-attiv mirhun. Drittijiet li, jekk talvolta jeżistu, ma jinċidu xejn fuq il-meritu ta' din il-kawża, li jirrigwarda biss id-dritt tal-attriċi li tiġi kanonizzata kreditur tal-konvenuti.

37. Għaldaqstant il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi:

- (i) tiċġad l-eċċezzjonijiet kollha tal-konvenuti;
- (ii) tilqa' l-ewwel talba attriċi u għalhekk tiddikjara u tiddeċiedi illi seħħew waħda jew aktar mill-ġrajjet imsemmija fl-iskritturi privati ċitati fir-rikors ġuramentat u partikolarment imma mhux esklussivament, billi l-konvenuti (a) naqsu milli jħallsu il-pagamenti dovuti kif stipulat fl-imsemmija skritturi privati (b) kienu inadempjenti f'obbligi oħra minnhom assunti fl-istess skritturi privati sopraindikati, u/jew, (c) hemm bidliet materjali fiċ-ċirkostanzi tal-konvenuti li jipperikolaw jew jaffettwaw ħażin il-possibiltà tal-ħlas lura tal-imsemmi debitu dovut lill-attriċi;
- (iii) tilqa' t-tieni talba billi tikkundanna lill-konvenuti jħallsu flimkien u in solidum lill-attriċi s-somma ta' ħames mija u sitta u sittin elf, mija u sitta u għoxrin Ewro u wieħed ċenteżmu (€566,126.01) bilanċ għad-debitu fil-"Loan, Overdraft u Credit Card Loan Accounts" tal-istess konvenuti mal-Bank of Valletta p.l.c. flimkien mal-imghax ulterjuri mill-25 ta' Ġunju 2019 sad-data ta' l-effettiv pagament;
- (iv) tikkundanna lill-konvenuti sabiex solidament bejniethom iħallsu lill-attriċi l-ispejjeż kollha tal-kawża flimkien mal-ispejjeż tal-ittra uffiċċjali datata 20

ta' Awissu 2018 u tal-Mandat ta' Sekwestru u tal-Mandat ta' Inibizzjoni li
ġew preżentati kontestwalment ma' din il-kawża kontra l-konvenuti.

Onor. Mark Simiana, LL.D

Imħallef

Deputat Reġistratur